

PYTANIA PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 14 /99 Pytanie prawne Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy grunty stanowiące własność Skarbu Państwa lub własność gminy (związku między gminnego), z wyłączeniem gruntów Państwowego Funduszu Ziemi, będące w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. Nr 79, poz. 464 z późn. zm.) w zarządzie państwowych osób prawnych innych niż Skarb Państwa, stają się przedmiotem praw określonych w art. 2 ust. 1 i 3 tej ustawy, jeżeli przed dniem 5 grudnia 1990 roku spełnione zostały przesłanki zwrotu tej nieruchomości jej byłemu właścicielowi, jako zbędnej na cel określony w decyzji o wywłaszczeniu (art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 roku o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości – tekst jednolity Dz.U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 z późn. zm.)?”

III ZP 15 /99 Wniosek Ogólnopolskiego Narodowego Związku Zawodowego Komisja Zakładowa przy Zakładach Przemysłu Dziewiarskiego „Wola” w Zduńskiej Woli przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego.

Dotyczy „rozpoznania sprawy w innym składzie” w wypadku uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 386 § 5 k.p.c.).

III ZP 16 /99

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w świetle przepisu art. 15 ust. 1 i art. 20 ust. 2 Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tekst jednolity: Dz.U. Nr 142 z 1997 r. poz. 950 ze zm.) istnieje podstawa do pozbawienia prawa do dodatku kombatanckiego i ryczałtu energetycznego wypłacanego przez ZUS, sędziego w stanie spoczynku pobierającego od dnia 1 stycznia 1998 r. uposażenie wg art. 71 § 2 Ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, w miejsce dotychczas pobieranej renty inwalidzkiej z Ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 z 1982 r.)?”

UCHWAŁY IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 5/99 z dnia 9 września 1999 r. w składzie 7 sędziów na pytanie składu 3 sędziów Sądu Najwyższego:

Wskazanie przez pracodawcę w oświadczeniu woli o rozwiązaniu bez wypowiedzenia umowy o pracę wcześniejszego terminu ustania stosunku pracy niż złożenie tego oświadczenia nie uzasadnia roszczeń pracownika z art. 56 § 1 k.p.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 29/99 Pytanie prawne Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy samorząd studencki określonej szkoły wyższej, utworzony zgodnie z przepisami rozdziału drugiego, działu V ustawy z dnia 12 września 1990 r. „O szkolnictwie wyższym” (Dz.U. Nr 65, poz. 385 z późn. zmianami), działający na podstawie regulaminu uznanego

przez senat uczelni za zgodny z jej statutem, jest organizacją społeczną, której – na podstawie art. 64 § 2 kodeksu postępowania cywilnego – przysługuje zdolność sądowa”?

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 23/99 z dnia 10 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Szczecinie:

„Czy Spółdzielnia Mieszkaniowa, która przejęła nieodpłatnie na własność budynku hotelu pracowniczego w trybie ustawy z dnia 12 października 1994 r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz.U. Nr 119, poz. 567) pozostawiając mieszkania do dyspozycji dotychczasowych najemców i przyjmując od nich deklaracje o przystąpieniu w poczet członków (zgodnie z § 7 umowy z dnia 28 lutego 1996 r. o nieodpłatnym przeniesieniu własności) powinna pobrać od nich czynsz za lokale według stawki bazowej czynszu regulowanego w oparciu o art. 25 ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych z dnia 2 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 509) w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr 111, poz. 723) czy też mogła ustalić czynsz odpowiadający kosztom eksploatacji i remontów lokalu?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 24/99 z dnia 10 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Lublinie:

Zwracana kwota kaucji mieszkaniowej nie jest świadczeniem pieniężnym, którego wysokość może być zmieniona na podstawie art. 358¹ § 3 k.c., także wówczas, gdy była ona wpłacona w związku z przydzieleniem stałej kwatery wojskowej.

III CZP 39/98 z dnia 15 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie:

a) „Czy wynagrodzenie dla biegłego za wydanie opinii dodatkowej powinno być obliczane na zasadach ogólnych określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz.U. Nr 46, poz. 254 z późn. zmianami)?

b) Czy wynagrodzenie jednostki organizacyjnej Akademii Medycznej za wydanie opinii w postępowaniu sądowym powinno być obliczane według stawek taryfy określonej w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz.U. Nr 46, poz. 254 z późn. zmianami) jako wielokrotność wynagrodzenia osób, które przeprowadziły badania i wydały opinię?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 25/99 z dnia 23 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Krakowie:

Na postanowienie o zmianie zarządcy wydane na podstawie art. 931 § 2 w zw. z art. 615 k.p.c. przysługuje zażalenie.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

I CKN 1088/97 wyrok z dnia 15 kwietnia 1999 r.

Niezgodność z prawem niektórych tylko zmian wprowadzonych do statutu spółdzielni, nie powoduje konieczności uchylenia całej uchwały walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli) zmieniającej statut. Uchwała podlega uchyleniu w części, w której postanowienia zmienianego statutu nie są zgodne z prawem, chyba że z okoliczności wynika, że bez tych postanowień zmiana statutu nie zostałaby dokonana.

I CKN 1561/98 postanowienie z dnia 21 kwietnia 1999 r.

Jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przez stronę w terminie otwartym dla uiszczenia wpisu od apelacji został prawomocnie oddalony, bezskuteczny upływ terminu oznaczonego w zarządzeniu przewodniczącego wydanym ponownie powoduje odrzucenie apelacji, choćby strona złożyła kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

I CKU 105/98 postanowienie z dnia 28 kwietnia 1999 r.

Dziedziczenie posiadania rzeczy polega na przejściu na spadkobierców – z mocy prawa, z chwilą otwarcia spadku – wszystkich skutków prawnych, jakie wynikały z jej posiadania przez spadkodawcę, nie zależy natomiast od tego, czy spadkobiercy objęli w faktyczne władztwo rzecz znajdującą się dotychczas w posiadaniu spadkodawcy, a więc czy kontynuują jego posiadanie.

I CKN 430/98 postanowienie z dnia 28 kwietnia 1999 r.

Samoistny posiadacz rzeczy w złej wierze, który w czasie biegu zasiedzenia zwraca się do właściciela lub innej osoby, którą uważa za właściciela, z ofertą nabycia własności tej rzeczy w drodze umowy, nie pozbawia swego posiadania przymiotów samoistności, chyba że z innych okoliczności wynika, iż rezygnuje z samodzielnego i niezależnego od woli innej osoby władania rzeczą.

I CKN 1132/97 postanowienie z dnia 7 maja 1999 r.

Niedopuszczalna jest droga sądowa w sprawie z powództwa niepublicznej szkoły ponadpodstawowej (ponadgimnazjalnej) o uprawnieniach szkoły publicznej przeciwko Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego o zapłatę (uzupełnienie) dotacji udzielanej na podstawie art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jedn. tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).

I CKN 1148/97 wyrok z dnia 11 maja 1999 r.

Stosownie do art. 33 i 34 k.c. – Skarb Państwa stanowi jednolity podmiot. Niezależnie od wielości wskazanych w pozwie i orzeczeniu sądowym jednostek organizacyjnych (art. 67 § 2 k.p.c.), stroną jest zawsze Skarb Państwa, a nie wskazane jednostki.

I CKN 1304/98 wyrok z dnia 11 maja 1999 r.

Zwrócenie rzeczy najętej (lokalu) w stanie pogorszonym (art. 675 § 1 k.c.) wykazuje już niewykonanie umowy najmu. Na najemcy przeto spoczywa dowód przeciwności: może się on uwolnić od obowiązku naprawienia powstałej z tej to przyczyny szkody, gdy udowodni, że gorszy stan rzeczy (lokalu) usprawiedliwiony jest jego normalnym zużyciem.

I CKN 1146/97 wyrok z dnia 20 maja 1999 r.

W wypadku nabycia przez małżonka ze środków pochodzących z majątku wspólnego, w drodze czynności prawnej, udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, współnikiem staje się tylko małżonek uczestniczący w tej czynności.

III CKN 244/98 postanowienie z dnia 21 maja 1999 r.

Sąd samodzielnie rozstrzyga spór o to, czy nieruchomości objęta aktem własności ziemi weszła do wspólnego majątku dorobkowego rolnika i jego małżonka, czy też należy do majątku osobistego rolnika. Wiążąca moc prawna aktu administracyjnego sprowadza się do tej sfery stosunków, do której uregulowania organ administracyjny jest ustawowo powołany.

II CZ 37/99 postanowienie z dnia 24 maja 1999 r.

Od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na orzeczenie odmawiające odrzucenia pozwu (art. 222 k.p.c.) kasacja nie przysługuje.

II CKN 349/98 wyrok z dnia 24 maja 1999 r.

Do prywatnej sfery życia w rozumieniu art. 16 ust. 6 prawa prasowego zalicza się zdarzenia i okoliczności z dziedziny życia osobistego i rodzinnego. Prawidłowa wykładnia tego pojęcia wymaga uwzględnienia konkretnych okoliczności charakteryzujących określoną sytuację.

I CKN 4/98 wyrok z dnia 25 maja 1999 r.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego zarządu spółdzielni, nie stoi na przeszkodzie podjęciu uchwały przez walne zgromadzenie (zebranie przedstawicieli) o nieudzieleniu absolutorium niektórym lub wszystkim członkom zarządu.

II CKN 337/98 wyrok z dnia 27 maja 1999 r.

1. Zasady współżycia społecznego działając na rzecz osób zajmujących bez tytułu prawnego znajdujący się na nieruchomości budynek nie uzasadniają – także w okolicznościach przemawiających za zapewnieniem tym osobom jak najdalej idącej ochrony – trwałego pozbawienia właściciela uprawnienia do wyłącznego korzystania z budynku.

2. Sąd Najwyższy na skutek kasacji pozwanego, której podstawę stanowi naruszenie art. 5 k.c., może stosownie do art. 393¹⁵ k.p.c. orzec odroczenie eksmisji pozwanego również wtedy, gdy skarżący domagał się tylko oddalenia powództwa i podstawy kasacji nie stanowi naruszenie art. 320 k.p.c.

II CKN 362/98 wyrok z dnia 27 maja 1999 r.

„Ważna przyczyna” uzasadniająca powództwo wynajmującego o rozwiązanie najmu i nakazanie najemcy opróżnienie lokalu (art. 33 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych – tekst jedn. Dz.U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787) zachodzi w szczególności wówczas, gdy lokal stanie się z istotnych względów osobistych lub rodzinnych niezbędny wynajmującemu, a nie jest niezbędny najemcy.

I CKN 43/98 wyrok z dnia 2 czerwca 1999 r.

1. Sprzedaż przez producenta, zajmującego na rynku pozycję dominującą, wytwarzanych produktów w ten sposób, że zamówienia niektórych odbiorców realizowane są w zakresie nieproporcjonalnie większym niż pozostałych, może stanowić praktykę monopolistyczną określoną w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (jedn. tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 49, poz. 318 ze zm.).

2. Dla zastosowania tzw. klauzuli rozsądku niezbędne jest wykazanie przez podmiot działający w sposób określony w art. 4 i 5 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. przesłanek przewidzianych w art. 6 wymienionej ustawy.

II CKN 390/98 wyrok z dnia 11 czerwca 1999 r.

Małżonek wyrażając zgodę na udzielenie przez współmałżonka pożyczki, mającej charakter czynności prawnej przekraczającej zwykły zarząd majątkiem wspólnym, nie staje

się stroną umowy pożyczki. Zatem w sprawie wytoczonej przez współmałżonka o zwrot pożyczki nie zachodzi między małżonkami współuczestnictwo konieczne.

I CKN 53/98 postanowienie z dnia 17 czerwca 1999 r.

Od postanowienia sądu drugiej instancji dotyczącego ujawnienia w księdze wieczystej roszczenia o przeniesienie własności nieruchomości (art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece) kasacja nie przysługuje.

II CKN 358/99 postanowienie z dnia 24 czerwca 1999 r.

Po ogłoszeniu upadłości przedsiębiorcy i po wyznaczeniu przez sąd syndyka, syndyk jest stroną w postępowaniu cywilnym dotyczącym masy upadłości.

III CKN 286/98 postanowienie z dnia 30 czerwca 1999 r.

Stroną umowy mającej na celu przeniesienie własności nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego na rzecz rolnika (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych – Dz.U. Nr 27, poz. 250 ze zm.) mógł być tylko właściciel nieruchomości.

II CKN 423/98 wyrok z dnia 7 lipca 1999 r.

W razie oddalenia skargi dłużnika na czynności komornika, dłużnik nie może na podstawie art. 769 § 1 k.p.c. skutecznie dochodzić od komornika naprawienia szkody, gdyż nie wiąże się ona już przyczynowo z uchybieniem komornika, lecz z orzeczeniem sądu. Zatem skierowane przeciwko komornikowi żądanie winno być oddalone z braku legitymacji biernej.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 41/99 Pytanie prawne Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy okres 3 miesiące, o którym mowa w przepisie art. 161 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557) biegnie od daty wydania postanowienia sądu penitencjarnego, czy też od daty wydania postanowienia sądu apelacyjnego kończącego postępowanie w sprawie?”

I KZP 42/99 Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy na podstawie art. 521 k.p.k. podmioty określone w tym przepisie mogą wnosić kasację od orzeczeń kończących postępowanie sądowe, które uprawomocniły się przed dniem 1 września 1998 r.?”

I KZP 43/99 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Zamościu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy pojęcie dobra prawnego, o jakim mowa w art. 49 § 1 k.p.k. jest równoznaczne wyłącznie z wyodrębnianym w doktrynie indywidualnym przedmiotem ochrony, czy też również z ogólnym i rodzajowym przedmiotem ochrony, a tym samym – czy pokrzywdzonym w rozumieniu art. 49 § 1 lub 2 k.p.k. jest instytucja, od której sprawca wyłudza dowód rejestracyjny samochodu, przez podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego, upoważnionego do wystawienia w imieniu tej instytucji takiego dokumentu?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 26/99 z dnia 15 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Rzeszowie:

Krąg pokrzywdzonych w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k. ograniczony jest zespołem znamion czynu będącego przedmiotem postępowania oraz czynów współukaranych.

I KZP 27/99 z dnia 15 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Apelacyjnego w Warszawie:

1. Odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania (art. 552 § 4 k.p.k.) opiera się na zasadzie ryzyka.

2. Niewątpliwie niesłusznym, w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k., jest takie tymczasowe aresztowanie, które było stosowane z obrazą przepisów rozdziału 28 k.p.k., oraz tymczasowe aresztowanie oskarżonego (podejrzanego), powodujące dolegliwość, której nie powinien doznać, w świetle całokształtu okoliczności ustalonych w sprawie, a także, w szczególności, prawomocnego jej rozstrzygnięcia.

I KZP 28/99 z dnia 15 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku:

„Czy możliwe jest stosowanie art. 60 § 3 k.k. do sprawcy ciągu przestępstw, jeżeli nie wszystkie przestępstwa składające się na ciąg, zostały popełnione w warunkach tego przepisu?”

uchwalono udzielić odpowiedzi jak w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 1999 r., sygn. akt I KZP 24/99 (Biuletyn Sądu Najwyższego Nr 8 z 1999 r., str. 5).

I KZP 30/99 z dnia 15 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Apelacyjnego w Krakowie:

„Czy podmiotem przestępstwa z art. 228 § 5 k.k. może być jedynie funkcjonariusz publiczny, czy też inna osoba, jeśli pełni funkcję publiczną?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 31/99 z dnia 15 września 1999 r. w składzie 3 sędziów na pytanie Sądu Okręgowego w Poznaniu:

„Czy stawka minimalna za obronę przed sądem rejonowym w postępowaniu zwyczajnym, wynikająca z § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. Nr 154, poz. 1013), obejmuje również kwotę stawki minimalnej określonej w § 16 ust. 1 pkt 1 tegoż rozporządzenia?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ

III KKN 323/97 wyrok z dnia 20 kwietnia 1999 r.

Przepis art. 537 § 2 k.p.k. nie zawiera pełnego katalogu możliwych rozstrzygnięć w postępowaniu kasacyjnym po uchyleniu zaskarżonego orzeczenia; poprzez art. 518 k.p.k., w postępowaniu kasacyjnym zastosowanie znajduje również przepis art. 437 § 2 in fine k.p.k., przewidujący (wprost w postępowaniu apelacyjnym) także możliwość zastosowania art. 397

k.p.k., a więc zwrócenie sprawy prokuratorowi do uzupełnienia postępowania przygotowawczego.

V KKN 85/99 postanowienie z dnia 21 maja 1999 r.

Prawo do „...wnoszenia i popierania aktów oskarżenia w postępowaniu uproszczonym”, o którym mowa w art. 47 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1991 r. o lasach - Dz.U. Nr 101, poz. 444 ze zm. (a więc odnoszące się do sytuacji, gdy przedmiotem przestępstwa jest drewno pochodzące z lasów stanowiących własność Skarbu Państwa), obejmuje również – w wypadku wydania przez sąd pierwszej instancji orzeczenia niezgodnego ze stanowiskiem Straży Leśnej, występującej jako oskarżyciel publiczny – żądanie kontroli zasadności orzeczenia sądu pierwszej instancji, a w rezultacie prawo złożenia środka odwoławczego, uruchamiającego postępowanie kontrolne, oraz udział w postępowaniu odwoławczym.

V KKN 22/99 wyrok z dnia 16 czerwca 1999 r.

1. Prawo oskarżonego i jego obrońcy do udziału w przesłuchaniu świadka anonimowego (art. 184 § 4 k.p.k.) zawiera prawo do zadawania pytań, co wynika zarówno z istoty czynności przesłuchania, jak i jest gwarantowane przepisami art. 14 ust. 3e Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych oraz art. 6 ust. 3d Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 9 Konstytucji RP.

2. Na podstawie obowiązującego prawa procesowego nie można a priori przesądzić niedopuszczalności zaistnienia dwóch środków dowodowych pochodzących z jednego źródła dowodowego w postaci zeznań tej samej osoby, złożonych w warunkach art. 184 k.p.k. oraz przesłuchanej z zachowaniem jawności, a ewentualne sprzeczności między nimi sąd orzekający jest uprawniony i zobowiązany oceniać tak, jak wszelkie inne rozbieżności wyłaniające się z treści przeprowadzonych w toku rozprawy dowodów, na podstawie zasady swobodnej ich oceny.

III KKN 376/97 wyrok z dnia 22 czerwca 1999 r.

Działanie sprawcy polegające na jednej albo wielu następujących bezpośrednio po sobie wypowiedziach, zawierających zniewagi i groźby bezprawne, skierowane pod adresem funkcjonariusza publicznego, wyczerpujące znamiona ustawowe przestępstw określonych w art. 235 i 236 d.k.k. (odpowiednio w art. 224 § 2 i art. 226 § 1 k.k. z 1997 r.), stanowi jedno przestępstwo kwalifikowane z tych przepisów, pozostających w zbiegu kumulatywnym (art. 10 § 2 d.k.k. i art. 11 § 2 k.k. z 1997 r.).

III KKN 391/97 wyrok z dnia 22 czerwca 1999 r.

Zawarte w art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (jedn. tekst: Dz.U. z 1993 r. Nr 108, poz. 486 ze zm.) upoważnienie dla Ministra Finansów do wprowadzenia w drodze rozporządzenia tam określonych obowiązków dla osób zobowiązanych do prowadzenia ksiąg, zamiast ich określenia w przepisach cytowanej ustawy o zobowiązaniach podatkowych, nie uzasadnia skazania z art. 100 § 1 u.k.s. osoby zobowiązanej do prowadzenia ksiąg nawet wtedy, gdy w takim trybie wprowadzony obowiązek nie został przez nią spełniony.

V KZ 28/99 postanowienie z dnia 1 lipca 1999 r.

Ilekoć chodzi o ocenę surowości kary w aspekcie tzw. ogólnych i szczególnych dyrektyw sądowego wymiaru kary, w tym przy uwzględnieniu przepisów pozwalających na zasadach fakultatywnych łagodzić (obostrzać) karę (a także odstępować od jej wymierzenia lub stosować dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia kary) – nie można mówić o rażącym naruszeniu prawa w wypadku wyrażenia przez sądy zapatrywań odmiennych od prezentowanych w skardze kasacyjnej (por. m.in. wyrok SN z dnia 25 czerwca 1996 r.,

V KKN 41/96, OSNKW 1996, z. 9-10, poz. 70 oraz postanowienie SN z dnia 19 czerwca 1996 r., II KZ 20/96, OSNKW 1996, z. 9-10, poz. 69). Jeśli jednak, w określonej w przepisach prawa sytuacji, sąd ma obowiązek zastosowania instytucji polegającej na jednej z form łagodzenia (oboznienia) kary (zob. np. art. 60 § 3 k.k., art. 13 zdanie ostatnie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich z jednej strony, a art. 25 § 1 ustawy karnej skarbowej z drugiej strony) i mimo takiego obowiązku orzeka w granicach ustawowego zagrożenia przewidzianego w sankcji konkretnego przepisu części szczególnej kodeksu karnego lub innej ustawy, zawierającej przepisy karne, problem nie sprowadza się do sfery ocen co do wymiaru kary, ale do właściwego (niewłaściwego) stosowania prawa, zatem może stanowić podstawę zarzutu, o którym mowa jest w art. 523 k.p.k

V KZ 31/99 postanowienie z dnia 1 lipca 1999 r.

Prawo do skorzystania z nadzwyczajnego środka zaskarżenia w odniesieniu do każdego rodzaju orzeczenia nie stanowi zasady konstytucyjnej, a zatem może być ono dowolnie limitowane przez ustawodawstwo zwykłe.

Od dnia 1 września 1998 r., to jest od daty wejścia w życie nowego kodeksu postępowania karnego, uprawnienie do wniesienia kasacji od prawomocnego postanowienia kończącego postępowanie sądowe mają jedynie podmioty określone w art. 521 k.p.k. Strona, podejmując starania o ewentualne wzruszenie prawomocnego postanowienia sądowego, może jedynie złożyć do jednego z tych podmiotów prośbę o wniesienie skargi kasacyjnej.

V KZ 33/99 postanowienie z dnia 1 lipca 1999 r.

1. Ustanawianie kolejnego adwokata z urzędu w celu wykonania jednej z czynności, o których mowa w art. 84 § 3 k.p.k., w sytuacji, gdy poprzedni adwokat po przeanalizowaniu akt sprawy nie znalazł podstaw do sporządzenia i podpisania kasacji lub wniosku o wznowienie postępowania, możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy stwierdzone zostaną zaniedbania dotychczas wyznaczonego adwokata w zakresie wykonywania zleconych mu czynności (ustalone np. w wewnątrz korporacyjnym postępowaniu dyscyplinarnym lub też dostrzeżone przez organ sądowy z urzędu). Przyjęcie odmiennego założenia niweczyłoby całkowicie cel i sens unormowania przewidzianego w treści art. 84 § 3 k.p.k.

2. Skoro adwokat wyznaczony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym lub w postępowaniu o wznowienie postępowania ma prawo poinformować na piśmie sąd, że nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji lub złożenia wniosku o wznowienie postępowania, to tym bardziej prawo takie ma adwokat wyznaczony z urzędu – w tych samych rodzajach postępowań – do złożenia zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji lub wniosku o wznowienie, sporządzonych „osobiście” przez skazanego, stwierdzający, iż brak jest podstaw do złożenia zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji lub wniosku o wznowienie, z powodów określonych w art. 530 § 2 k.p.k. i odpowiednio w art. 530 § 2 w zw. z art. 545 k.p.k.

V KZ 40/99 postanowienie z dnia 15 lipca 1999 r.

Użyty w art. 426 § 3 k.p.k. termin „zastosowanie” należy rozumieć „szeroko”, także jako określenie w postanowieniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania okresu, do którego ma ono trwać.

Sądem właściwym do rozpoznania zażalenia na postanowienie o przedłużeniu okresu tymczasowego aresztowania jest sąd odwoławczy, który przedłużył areszt tymczasowy, orzekający w innym równorzędnym składzie.

V KKN 229/99 wyrok z dnia 11 sierpnia 1999 r.

Gdyby w jakiejś incydentalnej kwestii zapadło nawet postanowienie przez sąd „nienależycie obsadzony”, np. postanowienie o odroczeniu rozprawy, o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, o ukaraniu świadka grzywną, ale pozostałe czynności procesowe, które

doprowadziły do wydania orzeczenia kończącego postępowanie, zostałyby wykonane przez sąd „należycie obsadzony”, to absurdem byłoby przyjęcie, że to kończące orzeczenie miałyby podlegać uchyleniu na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. tylko dlatego, że przy podejmowaniu decyzji w jakiejś incydentalnej kwestii sąd był „nienależycie obsadzony”. Stwierdzenie tego faktu mogłoby co najwyżej prowadzić do uchylenia tego właśnie incydentalnego orzeczenia, jeżeli – rzecz jasna – byłoby ono w ogóle zaskarżalne. Przepis art. 439 § 1 k.p.k. (art. 388 d.k.p.k.) dotyczy bowiem uchylenia jedynie zaskarżonego orzeczenia, a orzeczeniem zaskarżonym jest w danym wypadku wyrok, a nie postanowienie o wyznaczeniu sędziów do przeprowadzenia oględzin, które zaskarżalne nie jest.

I KZP 25/99 postanowienie z dnia 19 sierpnia 1999 r.

1. Sformułowanie „chyba że termin przedawnienia już upłynął”, użyte w art. 15 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Przepisy wprowadzające kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 ze zm.) oznacza, że przepisu tego nie stosuje się, jeżeli do dnia wejścia w życie tej ustawy oraz kodeksu karnego z 1997 r., tj. do dnia 1 września 1998 r., upłynął już termin przedawnienia karalności, określony w art. 105 d.k.k., a gdy w okresie tym wszczęto postępowanie, także termin wskazany w art. 106 d.k.k.

2. Jeżeli przed dniem 1 września 1998 r. na podstawie dotychczasowych przepisów, tj. art. 105 i 106 d.k.k., nie nastąpiło przedaw-nienie, kwestię przedawnienia karalności ocenia się według art. 101 i 102 k.k. , i to także wtedy, gdy do oceny prawnej konkretnego zachowania stosuje się - z uwagi na treść art. 4 § 1 k.k. – przepisy kodeksu karnego z 1969 r., jako ustawę względniejszą.

III KZ 74/99 postanowienie z dnia 30 sierpnia 1999 r.

Przy braku spójności między treścią zarzutu kasacji a uzasadnieniem należy kierować się regułą interpretacyjną wyrażoną w art. 118 § 1 k.p.k., w myśl której znaczenie czynności procesowej ocenia się według treści złożonego oświadczenia. W przypadku kasacji znaczenie to wyraża się w oświadczeniu, które realizuje wymóg podania, na czym polega zarzucone uchybienie (art. 526 § 1 k.p.k.), a więc zawartym w uzasadnieniu.